OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorozantky:	Obrová Klára
Téma práce:	Zajištění daní s důrazem na institut nespolehlivého plátce
Rozsah práce:	117 stran (cca 115 normostran)
Datum odevzdání práce:	31. srpna 2016

1. Aktuálnost (novost) tématu

Rigorozantka si jako téma své rigorózní práce zvolila problematiku z oblasti daňového práva, a to problematiku týkající se zajištění daní a nespolehlivého plátce daně z přidané hodnoty. Zajištění daní i nespolehlivý plátce jsou tématy aktuálními, a to zejména v návaznosti na probíhající boj proti daňovým únikům. Téma má unijní aspekt, neboť daň z přidané hodnoty je daní v rámci Evropské unie harmonizovanou. S ohledem na uvedené může být rigorózní práce na téma „Zajištění daní s důrazem na institut nespolehlivého plátce“ přínosná.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Rigorozantkou zvolené téma je tématem, které není v oblasti finančního a daňového práva často zpracovávaným. Proto ho považuji za vhodné téma pro rigorózní práci. Téma vyžaduje nejenom teoretické znalosti finančního a daňového práva, ale rovněž práva správního, evropského a rovněž občanského. Vstupních údajů pro zpracování rigorózní práce mohla mít rigorozantka dostatek, a to včetně relevantních právních předpisů, judikatury a internetových zdrojů. Ke zpracování tématu je možné využít deskriptivní, analytickou, deduktivní, příp. komparativní, metodu přístupu.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se rigorózní práce skládá z titulní strany, prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, pěti částí, závěru, seznamu použitých zkratek, seznamu použité literatury, abstraktu v českém a anglickém jazyce a klíčových slov v českém a anglickém jazyce.

Po stručném úvodu, ve kterém rigorozantka uvádí cíl rigorózní práce (*shrnout fungující daňové zajišťovací instituty, které český právní řád upravuje a především detailněji rozebrat institut nespolehlivého plátce daně z přidané hodnoty*), popisuje její obsah a uvádí použité metody a zdroje, následuje část týkající se placení a vymáhání daní. V dalších částech rigorózní práce se rigorozantka zaměřuje na nástroje zajištění daní a daňovou exekuci. Čtvrtá stěžejní část rigorózní práce se věnuje institutu nespolehlivého plátce. Shrnutí názorů rigorozantky je obsaženo v závěru rigorózní práce.

4. Vyjádření k práci

První část rigorózní práce se věnuje placení a vymáhání daní. Nejprve se rigorozantka zaměřuje na pojem daně a jejich správu. Bohužel rigorozantka explicitně neuvádí, zda pro účely své práce pojímá daň v širokém nebo úzkém smyslu, pouze z dalšího textu lze dovodit, že v úzkém smyslu. Správně se s ohledem na téma rigorózní práce detailněji zaobírá daní z přidané hodnoty. Na str. 13 rigorózní práce uvádí, že v unijním právu je nejdůležitější směrnice č. 2010/45/EU, ačkoliv tomu tak není, protože jde pouze o novelu stěžejní směrnice č. 2006/112/ES, a na str. 22 rigorózní práce uvádí neaktuální celní kodex. Co se týká popisu právní úpravy daně z přidané hodnoty, tak rigorozantka často vychází ze zastaralé učební pomůcky, a nikoliv z aktuálního textu zákona o dani z přidané hodnoty. V dalších kapitolách se rigorozantka zaměřuje na placení, vybírání a vymáhání daní a na mezinárodní spolupráci při správě a vymáhání daní. Jde o stručný popis této problematiky.

Druhá část rigorózní práce pojednává o nástrojích zajištění daní. V této části rigorozantka rozebírá jednotlivé zajišťovací instituty upravené v daňovém řádu a rovněž se zaměřuje na ručení podle zákona o dani z přidané hodnoty. Je pozitivní, že nejde pouze o popis právní

úpravy, ale že rigorozantka uvádí i relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, používá odbornou literaturu a metodické pomůcky správce daně. Je správné, že se rigorozantka zaměřuje i na institut ručení upravený v zákoně o dani z přidané hodnoty (s ohledem na téma práce), ovšem v tomto směru opomíjí § 103 zákona o dani z přidané hodnoty - Zvláštní ustanovení o zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň. Za správné považuji i uvádění polemik a úvah jako na str. 44 rigorózní práce ohledně zákazu zřízení zástavního práva nebo na str. 55 rigorózní práce ohledně rozporu s unijním právem. Bohužel tyto polemiky a úvahy nejsou doplněny vlastními názory rigorozantky jako je tomu na str. 59 rigorózní práce ohledně zvláštního způsobu zajištění daně.

Třetí část rigorózní práce je věnována daňové exekuci. Jde výlučně o popis právní úpravy daňové exekuce upravené v daňovém řádu, a to bez doplnění vlastních názorů či hodnocení rigorozantky.

Předmětem čtvrté části rigorózní práce je institut nespolehlivého plátce. Rigorozantka nejprve popisuje zavedení tohoto institutu do právního řádu a uvádí cíle, ke kterým má tento institut vést. Především kritizuje vágnost institutu a jeho překotné zavedení. V další kapitole institut nespolehlivého plátce vymezuje. Domnívám se, že uvedení úplné citace § 106 zákona o dani z přidané hodnoty v této souvislosti nebylo nutné. Rigorozantka dochází k závěru, *„že obava před zneužitím velmi širokého pojmu „porušení povinností závažným způsobem“ je zcela na místě.“*. Osobně s rigorozantkou nesouhlasím, neboť nepovažuji za potřebné, aby zákon detailně a kazuisticky stanovoval podmínky, za kterých je možné osobu označit za nespolehlivého plátce. V případě, že „neurčitost“ konkretizuje správce daně, jde o správní uvážení, které je přezkoumatelné soudem. Problém by byl, pokud by „neurčitost“ musel konkretizovat daňový subjekt. Jinak se domnívám, že rigorozantka v této kapitole správně uvádí relevantní ustanovení, hodnotí je a používá zdroje (důvodová zpráva, odborná literatura, informace Generálního finančního ředitelství).

V dalších kapitolách čtvrté části rigorózní práce se rigorozantka zaměřuje na ručení nespolehlivého plátce a stížnost podanou k Evropské komisi. V obou případech jde o popis právní úpravy, resp. podané stížnosti. Dále se rigorozantka věnuje dopadům institutu nespolehlivého plátce na podnikatele. Popsané negativní dopady na nespolehlivé plátce považuje za obhajitelé, uvedené dopady na ostatní plátce za závažnější. V předposlední kapitole rigorozantka nastiňuje možnosti obrany plátce a nahrazení jeho újmy v případě jeho neoprávněného označení jako nespolehlivého. V poslední kapitole rigorozantka cílí na navrhovanou právní úpravu a možné zavedení institutu nespolehlivé osoby. I v tomto případě považuji za zbytečné citovat úplná znění relevantních ustanovení. Ohledně institutu nespolehlivé osoby dochází ke stejným závěrům jako v případě institutu nespolehlivého plátce.

V závěru se rigorozantka přiklání k názoru, že institut nespolehlivého plátce měl být zaveden do českého právního řádu minimálně v modifikované verzi, případně nezaveden vůbec. Dále uvádí, že by institut nespolehlivého plátce blíže vymezila v zákoně. S tímto nesouhlasím, důvody jsem uvedl výše.

Celkově k rigorózní práci uvádím, že podle mého názoru jde o poměrně zdařilou rigorózní práci. Na tomto mém závěru nic nemůže změnit skutečnost, že s řadou závěrů rigorozantky nesouhlasím. Rigorozantka zkoumala řadu pramenů a zdrojů a došla k vlastním závěrům a hodnocením právní úpravy.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cíle vytyčeného rigorozantkou se domnívám, že práce tento cíl naplnila. Rigorozantka shrnula fungující daňové zajišťovací instituty, které český právní řád upravuje, a detailněji rozebrala a zhodnotila institut

	nespolehlivého plátce daně z přidané hodnoty.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení „Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce“ v systému Theses.cz	Je patrné, že rigorozantka přistoupila k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že rigorózní práce je původním tvůrčím dílem rigorozantky, což ostatně vyplývá z jejího prohlášení. Práce byla zhodnocena systémem Theses.cz s tím, že bylo nalezeno celkem 380 podobných dokumentů vykazujících však shodu vždy pod 5 %. S ohledem na rozsah protokolu o kontrole (9474 stran) jsem provedl jeho namátkovou kontrolu. Většinou jde o shodu v názvech a textech právních předpisů. Z tohoto důvodu nepovažuji rigorózní práci za plagiát.
Logická stavba práce	Z hlediska struktury rigorózní práce a její logické stavby lze konstatovat, že práce je přehledná.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Rigorozantka pracovala s odbornou literaturou, internetovými zdroji, právními předpisy, judikaturou a ostatními zdroji. Zahraniční literatura nebyla používána, což však nepovažuji za zásadní problém. Používání citací odpovídá normě.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubku provedené analýzy považuji za dostatečnou.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako standardní a velmi dobrou. Práce neobsahuje grafy, tabulky a přílohy.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je rigorózní práce na velmi dobré úrovni. Chyby v psaní se přesto vyskytují (např. str. 36 „i z hlediska jeho účinnost“, str. 38 „stanový“, str. 55 „správce dně“ nebo str. 71 „pominou důvodu“). Stylistická úroveň je odpovídající.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by rigorozantka měla zodpovědět tyto otázky:

- Mohla by rigorozantka doplnit informace ohledně zvláštního ustanovení o zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň (§ 103 zákona o dani z přidané hodnoty)?
- Jakým způsobem by rigorozantka modifikovala institut nespolehlivého plátce?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 14. ledna 2017

doc. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
oponent rigorózní práce